

ISSN 2413-1865

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Випуск LXXXIII
Том 2

Херсон-2018

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Федяєва В.Л. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету

Заступник головного редактора:

Слюсаренко Н.В. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету

Відповідальний секретар:

Сараєва О.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету

Члени редакційної колегії:

Андрієвський Б.М. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки початкової освіти Херсонського державного університету.

Барбіна Є.С. – доктор педагогічних наук, професор кафедри професійної освіти Херсонського державного університету

Белан Г.В. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету

Блах В.С. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету

Корольова І.І. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету

Кузьменков С.Г. – доктор педагогічних наук, професор кафедри фізики та методики її навчання Херсонського державного університету

Ліда Ху – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач лабораторії порівняльної педагогіки Академії педагогічних досліджень Китайської Народної Республіки

Пентилюк М.І. – доктор педагогічних наук, професор кафедри мовознавства, голова спеціалізованої вченої ради Д 67.051.03 Херсонського державного університету

Петухова Л.Є. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної та початкової освіти Херсонського державного університету

Римантас Сташиус – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Клайпедського університету (Литовська Республіка)

Шарота Софія – доктор педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету Краківського педагогічного університету (Республіка Польща)

Яцула Т.В. – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова Херсонського державного університету

**Збірник наукових праць «Педагогічні науки»
включено до переліку наукових фахових видань України з педагогіки
на підставі Наказу МОН України від 10 лютого 2010 року № 1-05/1 (бюлетень № 3, 2010 р.);
Наказу МОН України № 241 від 09.03.2016 року (додаток № 9)**

**Журнал включено до наукометричної бази даних Index Copernicus
(Республіка Польща)**

**Затверджено відповідно до рішення вченої ради
Херсонського державного університету
(протокол від 27.06.2018 р. № 13)**

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації – серія КВ № 7935
від 29.09.2003 р. видане Державною реєстраційною службою України

Офіційний сайт видання: www.ps.stateuniversity.ks.ua

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

Волошина А.Л., Сичевська Л.Є., Олійник Л.Г. ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ НАШОГО СПІВВІТЧИЗНИКА ДО ПІЗНАННЯ КОЗАЦЬКОЇ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ.....	9
Залуцька Г.І. ДІЯЛЬНІСТЬ ЗГРОМАДЖЕННЯ СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ НЕПОРОЧНОЇ ДІВИ МАРІЇ У БРАЗИЛІЇ У ХХ СТ.: ОСВІТНІЙ АСПЕКТ.....	16
Лисенко О.А. РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ІРЛАНДІЇ (1962–1979 РОКИ).....	22
Пліско Є.Ю. З ІСТОРІЇ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ КОМУНИ ІМЕНІ Ф.Е. ДЗЕРЖИНСЬКОГО (1927–1935 РР.).....	27

СЕКЦІЯ 2

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА НАВЧАННЯ

Величко С.П., Сірик Е.П., Шульга С.В. ВІРТУАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПРАКТИКУМ ІЗ ФІЗИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ НЕФІЗИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	32
Іщенко А.А. КОМПЕТЕНТНІСТЬ ІЗ ХІМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА У СВІТЛІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ	38
Луценко О.В. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	43
Ноздрова О.П. ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ІГОР У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «ПЕДАГОГІКА» У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	47
Педорич А.В. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ПЕДАГОГАМ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	52
Світлична А.В., Воронько-Невіднича Т.В., Хурдей В.Д. ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ.....	57
Строїлова Д.В. КРИТЕРІЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ОСНОВ ЗДОРОВ'Я ДО ВИКОРИСТАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	62
Сюй Фейфей. СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАВСЬКОЇ УВАГИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ.....	67

СЕКЦІЯ 3

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ВИХОВАННЯ

Бованенко О.О. ВИХОВАННЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ ЗАСОБАМИ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	72
Єфремова М.М. СТРУКТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ЗОШ ДО ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ.....	77
Загородній В.В., Ярославська Л.П. КОРЕКЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАХОДІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ З УРАХУВАННЯМ ПОКАЗНИКІВ ЇХНЬОГО ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ.....	84

Левицька А.А. ДОСВІД ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН.....	89
Пришляк М.В. ХАРАКТЕРИСТИКА СУТНОСТІ ГЕНДЕРНОГО ВИХОВАННЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ.....	93
Федь І.С., Дем'яненко Д.І. ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ БАТЬКІВ У СТАНОВЛЕННІ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ.....	98
 СЕКЦІЯ 4 ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	
Андрійчук О.І. СИСТЕМА ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ІСТОРІЇ В ЗАКЛАДІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ.....	103
Бабенко В.Г., Бойко О.Г., Хапсаліс Г.Л., Янченко І.М. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СИЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ І ПРОВЕДЕННЯ ВИДОВИЩНИХ СПОРТИВНО-МАСОВИХ ЗАХОДІВ.....	108
Беньковська Н.Б., Новодворська М.Є. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ У США.....	113
Білянська М.М. МЕТОДИЧНА СИСТЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ ДО ЕКОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	117
Гаврилюк Н.М. ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ США.....	121
Изворска Д.И. КОММУНИКАТИВНАЯ КОМПЕТЕНТНОСТЬ СТУДЕНТОВ ЭКОНОМИЧЕСКИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ – НЕОБХОДИМОЕ УСЛОВИЕ ДЛЯ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ.....	125
Карабін О.Й. ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ.....	131
Кашина Г.С. МЕТОДИКА РОЗРОБЛЕННЯ ПРАКТИКУМУ В СИСТЕМІ MOODLE ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	135
Клименко Л.О. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КОМПАРАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ-ПРИРОДНИЧНИКА В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ.....	141
Копенкіна Л.О. ДОПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАЦІ ЯК ОДИН ЗІ ШЛЯХІВ УСПІШНОГО СТАНОВЛЕННЯ ВЧИТЕЛЯ У ФРАНЦІЇ	146
Лілік О.О., Шумейко З.Є. ОСОБЛИВОСТІ РЕЦЕПЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ІДЕЙ МАТВІЯ НОМИСА В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ.....	151
Мартинець Л.А. АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ІЗ САМООЦІНЮВАННЯ ПАРАМЕТРІВ ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ДО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ.....	155
Новаковець В.П. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ: ПРАКТИЧНІ СКЛАДНИКИ	160
Омельяненко В.В. КОМПОНЕНТНО-СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ ПРОФЕСІЙНО-ЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ З ПРАВОЗНАВСТВА	165

Самоненко Н.В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОГО ДІЛОВОГО ЛИСТУВАННЯ МАЙБУТНІХ СУДНОВОДІВ.....	171
Синекон О.С. СИСТЕМА ВПРАВ ДЛЯ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ІТ-ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО АНГЛОМОВНОГО ПИСЬМА.....	175
Таймасов Ю.С. МОЖЛИВОСТІ Й ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ДСНС УКРАЇНИ.....	180
Толочко С.В. ПРОФЕСІЙНИЙ ТА ОСОБИСТІСНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГІВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	184
Чиж С.Г. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СУДНОВОДІВ.....	191
Шерудило А.В., Кардашова Н.В. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	196

СЕКЦІЯ 5 СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Карташова І.І., Клименко В.М., Дармошук В.В. ІНТЕГРАТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОЕКТІВ УЧНІВ ІЗ БІОЛОГІЇ.....	201
Кондратенко Т.В. ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ПЕДАГОГІЧНА УМОВА.....	207
Міськевич Л.В. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДІЯЛЬНОСТІ ДИРЕКТОРА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	212
Романюк А.А. ОБРАЗНЕ МИСЛЕННЯ В НАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	217
Цюпак І.М. ТЬЮТОРСЬКИЙ СУПРОВІД У КОНТЕКСТІ ФЕНОМЕНОЛОГІЧНОЇ МОДЕЛІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	222

навчальному закладі. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка. Тернопіль, 2016. № 1. С. 51–56.

12. Скиба М.М. Специфічні принципи формування готовності до еколого-педагогічної діяльності. Хімічна та екологічна освіта: стан і перспективи розвитку: збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції [м. Вінниця, 24–25 вересня 2015 р.] / за заг. ред.

О.А. Блажка. Вінниця: «ТОВ Нілан ЛТД», 2015. С. 103–106.

13. Форкун Н.В. Методична система навчання фізики в старшій школі на засадах компетентнісного підходу: теоретичний аспект. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Педагогічна. 2014. Вип. 20. С. 117–119. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkp_ped_2014_20_40

УДК 378.058.261

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ США

Гаврилюк Н.М., к. пед. н., доцент,
доцент кафедри української та іноземних мов
Вінницький національний аграрний університет

У статті здійснено огляд досвіду організації системи дистанційного навчання як засобу професійної самореалізації студентів вищих навчальних закладів США. Описані особливості та технології дистанційної освіти США. Конкретизовані причини виникнення дистанційної освіти. Здійснено акцент на видах та формах дистанційного навчання. Описані консорціуми з дистанційного навчання в США. Виявлені переваги дистанційного навчання.

Ключові слова: дистанційне навчання, дистанційна освіта, технології дистанційного навчання, система освіти США, вища школа, досвід США.

В статье сделан обзор опыта организации системы дистанционного обучения как средства профессиональной самореализации студентов высших учебных заведений США. Описаны особенности и технологии дистанционного образования США. Конкретизированы причины возникновения дистанционного образования. Осуществлен акцент на видах и формах дистанционного обучения. Описаны консорциумы по дистанционному обучению в США. Выявлены преимущества дистанционного обучения.

Ключевые слова: дистанционное обучение, дистанционное образование, технологии дистанционного обучения, система образования США, высшая школа, опыт США.

Havryliuk N.M. REMOTE EDUCATION AS A MEANS OF PROFESSIONAL SELF-EMPLOYMENT OF STUDENTS IN US HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS

In this article an overview of distance learning as a means of professional self-realization of students of US higher educational institutions was reviewed. Features and technologies of US distance education are described. Reasons for the emergence of distance education are specified. The emphasis was placed on the types and forms of distance learning. US consortia for distance learning are described. Distance learning advantages are discovered.

Key words: distance learning, distance education, distance learning technology, US education system, higher education, US experience.

Постановка проблеми. Необхідність впровадження електронних технологій відображено в національній «Інноваційній освітній діяльності», у Законі України «Про національну програму інформатизації», Указі Президента України «Про заходи щодо розвитку складових глобальної інформаційної мережі Internet та забезпечення доступу до цієї мережі в Україні та решті нормативно-правових документах».

Нині необхідно швидкими темпами розвивати дистанційну освіту. Саме тому першим кроком на шляху розбудови ефективної системи дистанційного навчання є вивчення досвіду провідних університетів США.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукової психолого-педагогічної літератури свідчить про значну увагу до проблем упровадження дистанційних

технологій у навчальний процес ВНЗ. Науково-педагогічні засади дистанційного навчання розробляли вітчизняні науковці В. Кухаренко, В. Олійник, В. Рибалко, Н. Сиротенко, П. Стефаненко та ін. Суттєвий інтерес для огляду становлять праці зарубіжних (Р. Бел, Дж. Блумстук, Д. Кіган, Дж. Коумі) та російських (О. Андреев, М. Моїсеева, Є. Полат, В. Солдаткін, А. Хурторської та ін.) дослідників.

Постановка завдання. На основі викладеного можна сформулювати завдання дослідження, яке полягає в аналізі досвіду організації дистанційного навчання як засобу професійної самореалізації студентів вищих навчальних закладів США.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інноваціям в освіті завжди приділялася велика увага з метою вдосконалення певних навичок майбутніх фахівців, які необхідні роботодавцям. Актуалізація, наприклад, інформаційних технологій, сприяє усунуванню географічного впливу завдяки введенню дистанційних форм навчання, сприяє збільшенню можливостей опрацювати великі масиви інформації, дешевше надавати освітні послуги. Згідно з даними Національного центру освітньої статистики США близько 100 млн людей хотіли б продовжити отримувати освіту, але брак місць перешкоджає цьому. Коледжі, що надають вищу освіту, в змозі забезпечити лише 15 млн бажаних [6, с. 60].

Отримання освіти традиційними засобами є надто дорогим, щороку вартість за навчання збільшується. Як доказ, наведемо приклад вартості навчання у США: протягом 1970–1990 рр. витрати на державну освіту зросли на 38%, на приватну – на 81%. Р. Шаран розкриває одну з причин виникнення фактору, що сприяв розвитку дистанційної освіти. Йдеться про Економічну кризу 2008–2009 рр. у США, коли виріс попит на пошук кращого працевлаштування та можливостей професійного перепрофілювання. Своєю чергою, дистанційна освіта стала початком для виникнення неперервної освіти у США [5, с. 36].

Близько 90% акредитованих університетів США, які налічують більше ніж 10 000 студентів, запроваджують дистанційне навчання. Йдеться про синхронне та асинхронне дистанційне навчання. Синхронне навчання передбачає отримання студентом вказівок інструктора у конкретно-визначеному часі та місці. Асинхронне навчання характеризується свободою для студента у виборі часу та місця для отримання інструкцій. Але більшість дистанційних програм вимагає періодичного відвідування студентів університету.

Завдяки дистанційному навчанню університети США формують консорціуми для запровадження освітніх послуг для географічно-віддалених студентів.

У США університети пропонують два типи курсів через систему дистанційного навчання:

- 1) кредитні курси, спрямовані на отримання ступеня за умов успішного їх завершення;
- 2) некредитні курси та курси професійної сертифікації.

Такі програми сприяють опануванню спеціалізованих знань у «стиснутому» вигляді та швидкому темпі з метою сприяння обізнаності у найновіших здобутках. Велика кількість таких університетських програм розробляється з професійними асоціаціями, тому і курси базуються на реальних потребах, а отримані навички можна застосувати одразу ж після завершення програми [2, с. 157].

У США консорціуми з дистанційного навчання дають змогу студентам мати доступ до електронних курсів, що пропонуються інституціями – членами консорціумів. Можемо зазначити багатостатні та одноштатні консорціуми. Багатостатні консорціуми об'єднують як державні, так і приватні інституції. Наприклад, Південна регіональна освітня рада (Southern Regional Education Board (SREB)). Консорціум було створено Південним регіональним електронним університетським містечком (the Southern Regional Electronic Campus (SREC) <http://www.electronic-campus.org>), який вміщує навчальні програми 244 коледжів та університетів аж 16 штатів. На сайті студенти можуть отримати інформацію про дистанційні курси, зміст програм, методи оцінювання, умови реєстрації, умови прийому та вартість навчання.

Цікавою для розгляду є для нас форма функціонування Південної регіональної освітньої ради. Вона характеризується децентралізацією. Більшість питань вирішує Рада сама, в її повноваження входить встановлення обов'язкової кількості пройдених трансформованих кредитів, вартості навчання, умов доступу до видів освітніх послуг.

Існують одноштатні консорціуми. Одноштатні консорціуми є, як правило, спільними. Наприклад, Спільний віртуальний університет штату Кентуккі (Kentucky Commonwealth Virtual University) (KCVU) (<http://www.nku.edu/-kvcvu/>). Понад 50 університетів беруть участь у програмі. Виокремлюють в основному три компоненти діяльності такого віртуального університету:

- 1) сертифікаційні курси;

- 2) сертифікаційна комісія;
- 3) загальний доступ до бібліотеки.

Університет штату Кентуккі – це єдиний консорціум у штаті Кентуккі, що включає державні та приватні інституції. Існують також одноштатні консорціуми державних вищих навчальних закладів: (у штатах Іллінойс, Теннесі, Південна Дакота, Оклахома, Огайо, Мічіган, Нью Джерсі, Орегон). Позиція професорсько-викладацького штату стосовно консорціумів є такою, що іноді доцільно використовувати послуги всіх університетів одночасно. Наприклад, деякі студенти користуються послугами сучасних приватних університетських консорціумів із вивчення одного курсу у різних кампусах і водночас беруть участь в інших віртуальних програмах. Такий процес є можливим за умов асинхронного навчання.

Для нашого дослідження необхідно акцентувати на професійній підготовці, коли користуються послугами спеціалізованих консорціумів. Наприклад, Національний технологічний університет (National Technological University (NTU)) – є найстарішим консорціумом (<http://www.ntu.edu>). У ньому викладаються 1 200 програм в режимі онлайн і забезпечують навчання 50 університетів країни. Нині можна отримати ступінь магістра завдяки 14 програмам. Також Національний технологічний університет здійснює технічні тренінги для своїх працівників [2, с. 159].

Американський інтерконтинентальний електронний університет (American Inter-Continental University Online (AIU Online)) пропонує навчання у будь-який час через інтернет або по телефону. Необхідно лише мати результат тесту TOEFL (для іноземців), офіційні документи про завершену середню освіту, щоб стати студентом одного з найуспішніших університетів Північної Америки.

Існують деякі особливості навчання в консорціумах США:

- 1) трансформування кредитів є різним навіть у межах одного консорціуму;
- 2) як правило, вартість навчання серед членів консорціуму не узгоджується. В різних консорціумах вартість навчання теж різниться;
- 3) деякі віртуальні університети, що є членами консорціуму, можуть вимагати присутність тих, хто навчається в університеті, якщо йдеться про сертифікаційні програми;
- 4) успішність проходження навчальних програм студентами фіксується електронними журналами.

Бажаючи навчатися дистанційно керуються такими вимогами до вступників:

- 1) успішно скласти Тест із загальної академічної підготовки для вступу на бакалаврські програми (Scholastic Aptitude Test (SAT)), тест із загальної академічної підготовки для вступу на магістерські студії (Graduate Record Examination (GRE) і тест з англійської мови як іноземної (Test of English as a Foreign Language (TOEFL));

- 2) заповнити апікаційні форми;

- 3) надати рекомендаційні листи, апікаційні есе, твори-обґрунтування мети навчання [2, с. 161].

Узагальнимо погляди вчених, що дистанційне навчання забезпечує:

- 1) професійну сертифікацію. Програми, які роблять акцент на кваліфікацію працівника, тим паче, що більшість професій у США вимагають періодичного навчання, що обов'язково має бути підтверджено сертифікатом;

- 2) програми на отримання ступеня. Багато працюючих повний робочий день людей надають перевагу дистанційним програмам для здобуття ступенів, адже їх можна завершити, навіть не відвідуючи університет.

Американські університети пропонують такі переваги дистанційної форми навчання:

- 1) безпосереднє направлення на студентів;
- 2) введення дискусій;
- 3) забезпечення навчання протягом життя;
- 4) гнучкість [2, с. 154].

Якщо порівнювати дистанційну та заочну форми навчання, то відмінність полягає у методах надання інструкцій (викладання). Заочне навчання є формою дистанційного навчання, яке пов'язане зі спілкуванням поштою та здійснюється індивідуально, без аудиторних занять. Пропонується певний час для виконання завдань. Своєю чергою, форми дистанційного навчання передбачають створення імітацій аудиторних занять, наприклад, дискусії в Інтернеті, відеовebinари, електронні зустрічі, коли обговорюються та коментуються теми. Формування компетенцій студентів під час дистанційного навчання знаходить своє відображення в організаційних формах (список наводить С.О. Щенников): вебінар, виконання контрольних робіт, відеоконференція, віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал, груповий захист проєктів, ділова гра, іспит, індивідуальний захист проєктів, консультація, конференція, коучинг, круговий зворотній зв'язок, лабораторна робота, лекція, майстер-клас, наставництво, недільна школа, освітнє змагання, освітня експедиція, передача повноважень, практичне заняття, презентація, проєктно-аналітична сесія, робота з кейсами, робота над про-

ектом, ротація, самостійна робота, семінар (конференція): офлайн або онлайн, стажування або виробнича практика, тьюторіал, тренінг, участь у проектах [3, с. 305].

В.І. Андреев виокремлює такі форми заняття:

- лекції (аудіо-, відео-, слайд-лекція, текстова лекція);
- консультації (індивідуальні, групові, електронною поштою);
- семінари (аудіоконференція, відеоконференція);
- лабораторно-практичні заняття;
- курсові проекти (групові, індивідуальні, дослідницькі, творчі, інформаційні);
- індивідуальні (домашні) завдання (есе, реферати, завдання тощо);
- тестування;
- іспити, заліки;
- ігрові види занять;
- ситуаційні практикуми (кейсові завдання);
- навчальні науково-дослідні роботи;
- екскурсії та майстер-класи;
- навчальне електронне портфоліо [1, с. 305].

Поступово і змінюються форми роботи, що пов'язано із введенням електронного навчання. Йдеться про форуми, чати, блоги, аудіо- та відеоконференції, ділові ігри, комп'ютерні ігри, спільне проектування і редагування ресурсів, створення і зберігання посилань на навчальні ресурси, участь у проектах мережеских спільнот, інтерактивний переклад, прив'язання подій, процесів до координат, опитування, голосування, комп'ютерний контроль знань, умінь і навичок [4, с. 29].

Постає проблема необхідності глибшого аналізу методики проведення навчальних занять, наприклад, відео конференцій-лекцій. Лекція у форматі проведення відеоконференції базується на створенні презентаційного матеріалу, що має підкреслювати педагогічний вплив на слухачів. Використання презентацій дає змогу:

- 1) реалізувати принцип наочності;

- 2) емоційно прикрасити пояснення навчального матеріалу;

- 3) створити подачу навчального матеріалу для легшого сприйняття його студентами;

- 4) здійснювати моніторинг роботи студентів під час подання лекцій у форматі інтерактивного режиму [4, с. 31].

Висновки з проведеного дослідження. Оскільки нині дистанційна форма навчання у США є головним знаряддям усієї професійної діяльності особистості, відповідно, професійна самореалізація майбутніх фахівців не може відбуватися за його відсутності, а безпосередньо базується на ньому.

Застосування дистанційного навчання за допомогою комп'ютерної мережі Інтернет сприяє забезпеченню доступу до інформації, необхідної для професійної самореалізації майбутніх фахівців, а електронні засоби сприяють спілкуванню з метою обміну професійного досвіду, реалізації пізнавального та творчого потенціалів особистості.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Андреев В.И. Педагогика. Учебный курс для творческого саморазвития. 3-е изд. Казань: Центр инновационных технологий, 2012. 608 с.
2. Вища освіта у США: специфіка та процес вступу. К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. 332 с.
3. Инновационные процессы в образовании. Тьюторство в 2 ч. Часть 2: учебное пособие для вузов / С.А. Щенников [и др.]; под ред. С.А. Щенникова, А.Г. Теслинова, А.Г. Чернявской. 3-е изд., испр. и доп. М.: Издательство Юрайт, 2017. 403 с.
4. Костікова І.І. Електронна педагогіка: монографія. Х.: «Смугаста типографія», 2015. 160 с.
5. Шаран Р. Етапи розвитку дистанційної освіти у США. Порівняльна професійна педагогіка. 2011. № 2. С. 36.
6. U. S. Department of Education; National Center for Education Statistics. Distance Education at Degree-Granting Postsecondary Institutions: 2006–2007 / NCES 2009-044; Basmart Parsad, Laurie Lewis [Project Officer: Peter Trice]. Washington DC: ED Pubs, 2009. 60 p.